

Wywiady BIPAR (czerwiec 2009)

POŚREDNICTWO UBEZPIECZENIOWE – PRZYGOTOWANIA NOWYCH UNIJNYCH REGUL

Rozmowa z **Karel Van Hulle**, kierownikiem Zespołu do spraw Ubezpieczeń i Emerytur Generalnego Dyrektoriatu Rynku Wewnętrznego i Usług Komisji Europejskiej, podczas Europejskiego Forum Pośredników Ubezpieczeniowych w Brukseli, w dniach 4 i 5 czerwca 2009 roku.

Karel Van Hulle (*European Commission, DG Internal Market & Services, Head of Unit*), prawnik, odpowiedzialny za przygotowanie nowych zasad wypłacalności dla zakładów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych (*Solvency II*). W Generalnym Dyrektoriacie Rynku Wewnętrznego i Usług pracuje od 1984 roku, wcześniej 8 lat pracy w Belgijskiej Komisji Bankowej. Był kierownikiem Zespołu Standardów Rachunkowości, Zespołu Finansowej Sprawozdawczości i Prawa Spółek oraz Zespołu Rachunkowości i Audytu. Ścisłe związany z harmonizacją sfery rachunkowości, na poziomie unijnym i międzynarodowym, był również obserwatorem z ramienia Komisji przy Międzynarodowym Komitecie Standaryzacji Rachunkowości. Był również Sekretarzem Grupy Wyższych Ekspertów, przygotowujących dla Komisji Europejskiej Plan Działania (2003) dotyczący prawa spółek.

Pytanie BIPAR. Prasa ciągle określa pana jako „Mister Solvency II”. Gratulujemy z okazji nowego, historycznego dzieła regulacyjnego. Udało się Panu sukcesem zakończyć negocjacje Solvency II. To wydarzyło się mimo finansowego i ekonomicznego kryzysu, w roku wyborów Europejskiego Parlamentu. Ponieważ przygotowujemy oddzielny artykuł na temat Solvency II, więc w tej naszej rozmowie chcemy skupić się na ostatnich wydarzeniach, odnoszących się do Dyrektywy w sprawie Pośrednictwa Ubezpieczeniowego (IMD), za którą to sprawę również jest Pan odpowiedzialny.

Pośrednictwo ubezpieczeniowe stało się naprawdę seksownym tematem w Brukseli i w ten sposób w całej Unii. Stało się to szczególnie dzięki IMD (przyjętej w grudniu 2002 roku), która w sposób zasadniczy poprawiła obraz profesjonalizmu naszych pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Co więcej, IMD umocniła w sposób ogólny prawa konsumentów w procesie ubezpieczenia i ustanowiła bazę dla Jednolitego Rynku agentów i brokerów. Jeśli chodzi o warunki - była to wyraźna poprawa. Z drugiej strony, wprowadzenie IMD przez Kraje Członkowskie i nasze sprawdzanie implementacji wykazało pewną słabość aktualnych zapisów, w większości spowodowanych brakiem harmonizacji podejścia aktualnej Dyrektywy, którą od teraz będziemy nazywać „IMD I”.

A więc nadchodzi IMD II ?

Rzeczywiście, bo oprócz wymienionych słabości samej Dyrektywy wydarzyła się cała seria „pobocznych” wydarzeń w Unii i na forum międzynarodowym, powodując, że IMD I szybko okazała się przestarzała. W sprawie IMD II niezbędna staje się współpraca z nadzorem oraz przemysłem ubezpieczeniowym.

Zatrzymajmy się na bieżącym kryzysie. Przewodniczący Komisji Europejskiej zwrócił się do Grupy Jacques de Larosiere o propozycje rekomendacji dla Komisji, w jaki sposób wzmocnić działalność Europejskiego nadzoru celem lepszej ochrony obywateli i odbudowy zaufania dla systemu finansowego. Jaki wpływ na ubezpieczenia będą miały te przyszłe regulacje ?

Komisja Europejska w swym Komunikacie „*Driving European Recovery*” (*Ruszamy z europejską odnową*) z 4 marca 2009 roku przyjmuje i popiera podstawowe kierunki rekomendacji, przedstawionej przez Grupę. Oczywiście uznajemy, jak również zrobił to BIPAR przypominając nam swój punkt widzenia na temat Komunikatu, że ubezpieczenia to nie jest bankowość i że ani ubezpieczenia, ani pośrednicy ubezpieczeniowi nie znajdują się w centrum aktualnego finansowego kryzysu. Niemniej jednak doświadczenia z kryzysu będą miały wpływ na przyszłe decyzje regulacyjne w całym sektorze finansowym, włączając ubezpieczenia. To jest polityczny fakt, z którym musimy żyć.

Konsekwencją tego politycznego faktu jest tendencja większej harmonizacji uregulowań usług finansowych na poziomie Unii

No właśnie i dlatego IMD II musi być bardziej nowoczesną i scharmonizowaną Dyrektywą, pozostawiającą mniej miejsca dla „upiększeń” i różnicowań narodowych interpretacji. Będę obserwował – w konsultacjach z BIPAR – czy utrzymujemy właściwy poziom harmonizacji IMD II, biorąc pod uwagę szczególną specyfikę pośrednictwa ubezpieczeniowego.

Czy to prawda, że przyszła Komisja, w świetle kryzysu, będzie bardziej nakierowana na ochronę konsumenta ?

Prawdopodobnie tak, drugim „dodatkowym” czynnikiem który będzie wpływał na przyszłe regulacje, a więc i na IMD II, będzie polityka przyszłej Komisji. Taka polityka znajduje się również pod poważnym naciskiem Europejskiego Parlamentu, który odgrywa coraz bardziej istotną rolę w procesie Europejskiej regulacji. Mówiąc praktycznie – będzie to się wyrażało większą transparentnością w sektorze usług finansowych. Jeśli chodzi o IMD II – to będzie miało silne efekty w wymogach dostarczania informacji przez pośredników. Tu będziemy musieli zwrócić uwagę, jak to dyskutowaliśmy z BIPAR przy różnych okazjach, aby zachowana była równowaga pola działania (*level playing field* - równe traktowanie) z alternatywnymi formami dystrybucji. Niemniej jednak, otwarcie dziś informuję, w przyszłości musicie się zaadaptować do bardziej transparentnego świata. Uważamy zasady transparentności BIPAR jako dobry punkt startu. Ale to jest dopiero punkt startowy.

W trakcie prac regulacyjnych znajduje się cała seria Pakietowych Produktów Inwestycyjnych, t.zw. PRIPS (*Packaged Retail Investment Products*) jak np. ubezpieczenia życiowe (*unit linked life insurance products*).

Zgadza się i to mnie prowadzi do trzeciego „dodatkowego” czynnika, który nazywam czynnikiem PRIPs. Ten czynnik wprowadza do dyskusji, w sposób pośredni, niektóre elementy MiFiD w sprawie przyszłej regulacji ubezpieczeniowej, włączając IMD II.

MiFID – *Markets in Financial Instruments Directive* (Dyrektywa rynkowych instrumentów finansowych – *to provide services across borders on the basis of home country authorization*)

Jak to określono w ostatnio przyjętym Komunikacie Komisji w sprawie PRIPs, oczekuje się efektów w sprawie informacji o produkcie i praktykach sprzedaży polis ubezpieczeń życiowych z elementami inwestycyjnymi, jak pakietowe produkty życiowe (*unit-linked life products*). Określając ten nowy twór legislacyjny weźmiemy pod uwagę ubezpieczeniowy komponent tej specyficznej kategorii produktów ubezpieczeniowych. Zwracając uwagę na te aspekty pod kątem IMD II musiałem zrozumieć, że istnieje różnica między majątkowymi i klasycznymi produktami życiowymi z jednej strony, a z drugiej – produktami życiowymi z elementami inwestycyjnymi. W tym stadium włączyliśmy BIPAR do dyskusji na temat rozgraniczenia tych dwu kategorii.

Czwartym „dodatkowym” czynnikiem, który weźmie Pan pod uwagę tworząc nowe IMD, prawdopodobnie będzie finalny raport w sprawie dochodzenia w sprawie sektora ubezpieczeń majątkowych, prowadzony przez Dyrektoriat do spraw Konkurencji.

Moim zdaniem, sprawami najistotniejszymi z punktu widzenia pośrednictwa jest przejrzystość wynagradzania i zarządzanie konfliktem interesów. Obie te sprawy nasi koledzy z Dyrektoriatu do spraw Konkurencji potraktowali jako całość. Na podstawie informacji otrzymanych od przemysłu (jak np. BIPAR) zdałem sobie sprawę, że przyszła regulacja na tym polu musi być traktowana z namysłem z powodu potencjalnych, niechcianych skutków ubocznych, zarówno odnoszących się do warunków bezpośrednich i pośrednich kosztów, jak i poziomu równego traktowania. Jako przykład bezpośrednich kosztów myślę o kosztach zastosowania się, jakie zostaną narzucone małym i średnim pośrednikom. Jako o kosztach pośrednich myślę o przykładzie potencjalnego makroekonomicznego kosztu związanego z możliwym zniknięciem takich małych pośredników z rynku. Jeśli chodzi o równe traktowanie, tu biorę pod uwagę rosnącą konkurencję banków i innych alternatywnych form dystrybucji na waszym rynku konsumentów i segmentu SME (małych i średnich firm).

Są jeszcze jakieś inne – jak je Pan nazywa „dodatkowe” wpływy ?

Komisja w pracach przygotowawczych IMD II oceni, między innymi, również ustalenia IMD z perspektywy obciążeń administracyjnych i zaproponuje poprawę tam, gdzie będzie to potrzebne i możliwe.

To jaki jest Pański przekaz w sprawie przyszłości dla pośredników ubezpieczeniowych ?

Ogólnie moja opinia w sprawie przyszłości jest następująca : propozycja przeglądu aktualnej IMD, którą chcielibyśmy zakończyć do końca 2010 roku, będzie musiała zadowolić różne polityczne i regulacyjne standardy, generalnie odzwierciedlające realizm społeczny.

Ta propozycja równocześnie musi odzwierciedlać bezpośrednie i pośrednie wpływy (na rezultat końcowy), jak to już przedstawiłem.

Mogę zapewnić, że proces tworzenia IMD II znajduje się w centrum uwagi mojego zespołu. W szczególności od czasu przyjętego z sukcesem Solvency II, dokumentacja IMD II jest na czele moich priorytetów „do załatwienia”.

Przez ostatnie dwa lata, gdy zaczęliśmy poważnie zastanawiać się nad przyszłością pośrednictwa ubezpieczeniowego, BIPAR wyraźnie zaprezentował swoje przywództwo w sektorze oraz możliwość okazania się naszym cennym i zasługującym na zaufanie partnerem w tym procesie. Razem z kolegami z mego Zespołu doceniamy takiego silnego partnera w dyskusji, jako że jesteśmy w pełni przekonani, że bez konstruktywnego sprzężenia zwrotnego z bezpośrednimi adresatami IMD nie będziemy mogli stworzyć efektywnej, udanej oraz najbardziej praktycznie do przyjęcia przyszłościowej regulacji. IMD II będzie obejmować specyfikę waszej działalności, co powinno pozwolić na rozwój konkurencji i trwałych modeli biznesu pośrednictwa, które pomogą skierować ten sektor do działania w interesie ogółu.

* * *